

"ילד אומלל" – נדו לו כולם בראשם. כולם, הווי אומר – השכנים, הדודים, וכל מי שהכיר מקרוב את סיפורו. והם צדקו. גם הוא חושב, שבעצם הוא ילד אומלל.

כבר כשנולד – לוותה קריאת ה"מזל טוב" בבכי חנוק. בכיו של אב טרי אשר איבד את אשתו עם הופכו לאב. וכך, מזוג צעיר, טרי ומאושר – חרב עליהם העולם. מזוג אשר חלומם להפוך להיות אבא ואמא-הנה עוד רגע קט ומתגשם – הפכו, וליתר דיוק – הפך ר' מימון לאב, וגם לאלמן.

בכי עז טלטל את כתפו באותם רגעים מייסרים. בכי כפול-על אובדן אשתו, ועל אובדן אימו של הילד הזה. הילד האומלל הזה, אשר הפך ליתום טרם הכיר את אימו, ילד שלעולם לא יחוה חיבוק של אמא, ילד שלא ידע מהי לטיפה אוהבת. ילד יתום.

את הילד הזה לא גידל אף אחד. איש לא האיר אליו פנים עם בוקר, לא היטה אוזן לסיפוריו הנרגשים, לא סלסל פאותיו בחיבה. ככה זה כשאינ אמא.

ככה זה. אז יש ילד אחד בעולם, קוראים לו מוישי, או משה, או משה'לה, אבל את מי הוא בכלל מעניין?! למי משנה אם הצליח במבחן או לא? למי משנה אם ניצח בתחרות או הפסיד?! לאף אחד בעצם. סתם ילד. עוד ילד. בן ארבע, חמש ושש. ילד יתום ואומלל.

לא חלפו חודשים מועטים, וכבר נושא האב האלמן אישה שנייה. השכנים מוחים דמעה בתקווה אלמת-לוואי ותתאחד המשפחה הצעירה, לוואי ויגלידו הפצעים השותתים דם. לוואי תהא זו אם מסורה ואוהבת לפעוט היתום שבבית.

ונכזבו התקוות, ונופצו אל סלעי מציאות.

משה גדל לילד שובב. "ואם איני מעניין איש כאן בעולם – גמלה החלטה בליבו – גם אותי לא מעניין דבר!!" הוא הרבה להשתולל ולעולל מעשי קונדס, עד שקצה בו רוח המלמדים, ופקעה סבלנותם. איך מענישים ילד כזה?! יתום הוא, ואין לצער, ומאיך – מעשיו והתנהגותו הינם בלתי נסבלים!!

"מה יהיה עם הילד הזה?!" היו אנשים מצקצקים בלשונם, נדים לו ברחמים- "מה יהיה עם הילד הזה?!"
היו כובשים פניהם בקרקע, ושבים איש איש לעיסוקו.

הילד הזה.

"האמיני לי, איני יודע מה לעשות בו-" נאנח האב בערב אחד, קייצי ואביך. "חושבני כי לא נותרה ברירה..."
"מה הינך עומד לעשות?!" תהתה האם החורגת, שאף היא לא אהבה במיוחד את היתום התעלולן שהקשה
מאוד על סדרי הבית- מעניין כיצד חושב בעלה לפתור את הבעיה...
"חשבתי אולי..." וכאן הונמך קולו עד לכדי לחישה- "חשבתי אולי... למצוא לו כאן איזו משפחה אומנת..
אני חש כי אין בכוחי לגדלו... בלאו הכי אינו לומד מאומה, ומעשיו כבר הגדישו את הסאה... אולי משפחה
אחרת תצליח במקום בו נכשלתי אני..."

שקט עמום שרר במטבת. זבוב חרד ריחף בחלל, אוסף כנפיו בדממה.

וילד אחד, בן שש וחצי, מצמיד אוזנו אל הפתח, ודמעות בעיניו.

ככה?!

זהו?!

גם אבי מולידי-מחפש כיצד ולמי למוסרני לגידול, לאימוץ, לאומנה??!

ילד בן שש הוא היה. אמיץ מידי, נועז מידי, ונחוש. חיש מחה את הדמעות וחזר אל החדר, פותח בדממה
חלון ושמשותיו, מעלה את חרכי התריס המאובק והחלטה בליבו.

ומוישי, משה או משה'ה- לא שב יותר אל הבית. בחסות החשכה, תחת חופת כוכבים נוצצת- עשה ילד
אחד את דרכו- לשום מקום, אל הריק והאין. ילד בן שש, שילדותו כבר נגוזה מזמן, תמה, גוועה ונמוגה.

"כי אבי ואימי עזבוני..." - ואני כאן, ברחוב החשוך, מביט אל כל החלונות המוארים. לכולם יש בית, לכולם
יש מיטה לישון. לכל הילדים בתלמוד תורה יש אבא ואמא, ויש להם הכל בעצם. הם אפילו לא מבינים

כמה הם עשירים, כמה הם מאושרים... יודל'ה, שמשויץ בכריכים של אמא שלו, ואהרון, שהולך עם אבא שלו לסליחות, וצם את כל הצומות, כי אבא שלו מרשה לו...

ומשה כבר מרגיש את הטיפות המלוחות זורמות לו מן העיניים בזרזיף דקיק.

דרוש בית חם ואוהב לילד קטן בן שש, יתום. יש לכם להביא לו?!

מצאה אותו בבוקר שמש, מפציעה בחיוורון על פניו. אנשים מהלכים בחופזה, נדהמים מצאווהו בקרן רחוב. מיהו? מי הביאו?! איש לא הכירו, ואף הוא לא הכיר אותם. עבורו האנשים כולם זהים, שווים. לכולם יש בית- ולו אין.

"ילד- גחנו אליו, נרכנו, התכופפו, ניסו לדובב, להוציא משפט- "מה שמך ילד? איפה אתה גר?!"

"שמי משה, ואני גר בשום מקום"- זעקו לו העיניים, אולם הפה נבלם בעקשנות.

עד...

עד אשר שומע הילד קול עמוק ואוהב מעליו.

קול פנימי אומר לו להרים מבט, ולגלות מעליו את ר' יוסף, לא פחות מרב העיר גאש. רב העיר!! משה נבהל, נבעת, נאלם. המילים ברחו לו, והעיניים עפעפו בפראות. הרב!! גדול הדור מדבר איתי, פונה אלי ממש, ילד בן שש, אומלל שכמוני... קום!!!

הוא קם, מנער את הבגדים ביראת כבוד.

"מה שמך, ילד?" נשאל, והקול מלטף... מלטף כל כך....!

"משה..." הוא מגמגם.

"משה- אומר הרב- "בא איתי משה, אתה בא אלי הביתה..."

וכמו פעמונים צלצלו באוזניו, רעם אדיר מתגלגל בתדהמה: אני?!?!!

אבל הרב לא מתחרט, לא מתבלבל. 'הוא פשוט עוד לא יודע מי אני-' מגחך משה בעמקי ליבו- 'המופרע של השכונה, השובב של הקהילה... הוא הרב של גאש, הוא פשוט עוד לא מעודכן...' אבל בינתיים הוא משרך דרכו אחר ר' יוסף בשתיקה אילמת, נבוכה, אפשר לומר.

"מתי אכלת לאחרונה, משה?" פונה אליו הרב, ממש כמו אבא. משה מנסה להתעלם מההתרגשות ולהתרכז בשאלה. מתי, באמת, הכניס אוכל לפיו בשעות האחרונות?! הוא התקשה להיזכר.

בשעות שלאחר מכן הוא מוצא את עצמו במיטה חמה, לאחר ארוחה משביעה ומקלחת מרעננת. ובלב כבר היה לו שמח. הרב אמר לו שמהיום כבר יש לו בית, יש לו איפה לישון, יש לו לאן לחזור מהתלמוד תורה, יש מי שאוהב ומוכן לגדל בשמחה ילד שלא שלו בעצם, ילד שלא הכיר ולא הביאו לעולם. ילד יהודי שנמצא ברחובה של עיר.

שש שנים חלפו. משה כבר נער גדול, מצחו גבוה, עיניו מבריקות בזהרה של תורה. נער תמיר, עלם חמודות, בקי וגאון בכל מכמני התורה.

וערב אחד קורא לו ר' יוסף, אביו מאמצו- "הנה גדלת בני, הנה הפכת לאיש, החכמת, הוספת תורה ויראת שמים... אוהב אני אותך כבני שלי... ובכל זאת... בעוד חודשים ספורים תהא בר מצווה, תכנס בעול מצוות... ואבך- הלא אינו יודע אודותיך דבר... לא שמע עליך, לא ראה אותך מגיל שש... חושבני כי ישמח בראותו את בנו- יהודי ירא אלוקים וסר מרע... זה מכבר שכח, מן הסתם, את תעלוליך, ובודאי כמה עד מאוד לראותך, לרוות ממך נחת יהודית..."

יושב משה ומשפיל מבטו, מסכים עם רבו, מהנהן בראשו לאות הן.

וכבר למחרת נוטל מיטלטליו, עושה דרכו אל קורדובה.

הנה הרחוב, הנה הבית, הנה החלון ממנו יצא לפני שש שנים. האמנם, רק שש שנים חלפו?! ילד הרוס נמלט אז, לב צעיר- שבור, מנותץ לרסיסים. ילד בודד שאיש לא אהב, לא הכיר, לא חס עליו לרחמו ולהכניסו אל ביתו.

הנה הבית! והוא עולה את גרם המדרגות, ותולה מבט באביו מולידו.

וזועק המבט- אבא!! האם שְערת, אבא, מה עתיד לצאת ממני?! האם ראית בי אז, ילד בן שש, שובב ותעלולן מומחה- את הנער הבוגר של היום, יודע ספר, נער בן שלוש עשרה בר מצווה, אוהב תורה ומתמיד, בלי לחדול!?

ועוד זועק המבט, ניבט מארון הספרים. י"ד כרכי הי"ד החזקה יעידו בשתיקה. מאות אלפי פרשני הרמב"ם יעידו בדממה; יבקשו, יתחננו באלם קול-

אל תקראו את הספור מהסוף.

קראו אותו מההתחלה.